

Intervju med helsepolitisk talsperson Bård Hoksrud fra Fremskrittspartiet.

Intervjuleder er Eilif Hallingstad Finnseth, prosjektleder hos Unge funksjonshemmede.

Intervjuet er transkribert med hjelp av KI, og rettet på av Eilif Finnseth.

Hele intervjuet

Eilif Finnseth

Hei Bård Hoksrud. Du er helsepolitisk talsperson for Fremskrittspartiet. Du sitter på Stortinget og har gjort det i noen år. Du har vært minister under den forrige regjeringen, altså for Solberg regjeringen, og du er folkevalgt fra Telemark. Jeg er Eilif. Jeg kommer fra Unge funksjonshemmede. Vi har fått et prosjekt som heter Barrierefritt et demokrati. Vi vil fokusere på barrierene unge personer med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer kan oppleve både ved valg og i demokratiet i Norge, samt å se på de øvrige barrierene og hvilken plass de sakene får ved årets valg. Det er derfor vi er her i dag.

Siden du har vært på Stortinget for Telemark i noen år nå, hva betyr det for deg å være folkevalgt?

Bård Hoksrud

For meg så betyr jo det å være folkevalgt både at man er opptatt av å ha de store linjene og de store sakene, men også det å engasjere seg om å være ombudsmann og engasjere seg i enkeltsaker. For det er ofte sånn at det må noen enkeltsaker til for å endre systemene veldig ofte. Så møter man byråkratiet embedsverk, og så sier de nei. Vi har et system og det fungerer veldig bra, og da må man jo ha eksemplene, og det må gjøres med at du har enkeltsaker som viser at ting ikke fungerer sånn som det skal gjøre. Så det er ofte noe av det som jeg bruker mye tid på. Enkeltsaker, og å få litt kjeft av noen andre kolleger for at jeg blander man inn i sånne enkeltsaker. Men jeg synes det er viktig og er noe av det å være stortingsrepresentant.

I tillegg selvfølgelig, som stortingsrepresentant så kommer man jo fra et fylke, og representerer et parti, og det er ikke alltid at de interessene er helt sammenfallende hans, men utgangspunktet er jo partiet du er valgt for og det partiprogrammet som som du går til valg på, men det hender også at man må "fighte" for noen ordentlige lokale Telemark saker når jeg kommer fra Telemark.

Eilif Finnseth

Det forstår jeg godt. Når du figheter og sånn nå etter sommeren, så skal jo du fighte i et stortingsvalg. Prøve å vinne valget. En ting som vi er veldig bekymret for, er jo valgdeltakelse blant unge. Vi ser jo at andregangsvelgere, det er de som er 20 til 25 år, stemmer minst. Førstegangsvelgere stemmer nest minst, mens de eldre stemmer mye mer. Hvorfor engasjerer ikke unge seg i valget i dag, og har du noen ideer på hvordan man kan motarbeide disse trendene?

Bård Hoksrud

Jeg tror jo det er det vi gjerne vil finne ut også. Hva er det som gjør at de gruppene velger å ikke stemme? Jeg tror kanskje det er litt forskjellige ting. Kanskje litt den utålmodigheten de

opplever at det politiske tar lang tid fra vi fatter vedtak til vi faktisk ser resultatene. Det tror jeg kanskje er noe som kanskje de unge er spesielt opptatt av. Også tror jeg kanskje det handler litt om at unge ikke er mindre politisk engasjerte, tror jeg, men de er nok mer engasjert i enkeltsaker. Og skjønner ikke "hvorfor skal vi drive å være opptatt av andre ting? Det er jo dette som betyr noe for meg", og når man da i tillegg er litt sånn utålmodig, kjenner meg veldig godt igjen i det, og ser at ting tar så lang tid, så tror jeg kanskje det også er noe av det som gjør at ungdom ikke stemmer. Der har vi en jobb å gjøre alle sammen. Hvordan kan vi klare å få saker, få ting på agendaen, som gjør at unge ser at det faktisk betyr noe til å bruke stemmen din. Det kan faktisk få betydning.

Kanskje ikke så mye for et stortingsvalg fordi det er jo ikke så mange kandidater å stemme på, men på et kommunevalg så har vi sett at det kan faktisk dreie seg om mindre enn en stemme i forhold til hvem som kommer inn i et kommunestyre eller ikke fordi man driver jo og kumulerer personer, og man kan sette personer fra andre liste. Og man kan stryke. Nei, det kan man vel ikke nå forresten? Man kan bare sette på fra andre lister. Før kunne man jo stryke også. Men, det betyr plutselig at det, fordi noen har satt opp en person fra et annet parti, eller kanskje ikke har gjort det, kan få betydning for hvordan kommunestyret ser ut.

Så det å stemme, det betyr faktisk ganske mye, og det kan få konsekvenser. Nå, selv om kanskje man tenker at det betyr ikke så mye i forhold til personene, for det er litt vanskeligere på et stortingsvalg, men det kan jo være en stemme som i ytterste konsekvens faktisk kan få betydning på hvordan regjeringen ser ut etter valget. Gitt at den stemmen er i det rette fylket med den rette konsekvensen, så skal det veldig lite til, og det tror jeg kanskje ungdom ikke tenker så mye over. Tenk av hver stemme betyr noe, så det at du velger å ikke stemme, det betyr også at du gir stemmen din til den du er minst enig med. Det er altså litt viktig å tenke over. For å ikke stemme betyr at da er det den som går og bruker stemmen sin, som faktisk er den som får gjennomslaget.

Eilif Finnseth

Det er veldig riktig det du sier. Det jeg tenkte på, som også kan være konsekvens av mindre deltakelse i valg, er kanskje også en større følelse av utenforskap. Utenforskap bidrar til ensomhet, og jeg ville spørre deg litt om ensomhet. 44% av befolkningen melder at de noen ganger opplever ensomhet. Det er blir jo det slags folkehelseproblem. Hvilke tiltak er det politikerne bør gjøre for å motarbeide en som heter samfunnet, om man kan gjøre noe?

Bård Hoksrud

Jeg, jeg tror vi kan gjøre masse. Så er det litt forskjellig og litt forskjellig for hver aldersgruppe og så videre, ikke sant? Men jeg tenker jo kanskje noe som er veldig viktig for unge som er ensomme, og som sliter med med psykiske utfordringer i livet sitt, så tror jeg at noe av utfordringen er at det å ikke kunne være på jobb for eksempel. Og det tror jeg mange også med funksjonsnedsettelse kjenner på. At man synes det er vanskelig å få en jobb, og det blir lite tilrettelagt.

På tross av at det finnes mange muligheter for å kunne gjøre det, så tror jeg også mange arbeidsgivere er litt redde, for det er liksom sånn "påfører jeg meg noen ekstra utgifter, eller at jeg må gjøre mye mer i en hektisk hverdag", og kanskje spesielt når man jobber i en privat virksomhet. Men det offentlige er jo ikke, det er jo ikke noe bedre det. Det er jo like vanskelig å komme inn der, men jeg tror jo at om vi hadde klart å legge til rette for gode arbeidsplasser, så tror jeg det ville gjort noe med ensomheten. Jeg tror det aller verste for mange unge spesielt, men for så vidt også eldre også.

Det er å sitte hjemme alene i en leilighet og slite med alle utfordringene du har. For da sitter du alene med ensomheten din, men hvis du er på en jobb og er på et sted hvor det er andre mennesker, så er man liksom en del av noe sosialt. Som han ene som driver Frisk Bris hjemme hos meg i Bamble som sier at "vi ønsker jo alle å være en del av flokken". Det å føle at du ikke er med i flokken. Det gjør at det du kjenner enda mer på det utenforskapet, og det tror jeg mange med funksjonsnedsettelse og ikke minst mange unge som sliter med psykiske utfordringer i livet sitt. De føler veldig på det. Det handler om skole og det handler om å utdanne. Det handler om å kunne gå på jobben, selv om man ikke kan jobbe 100%, ikke jobbe 30% i gang, men kanskje bare 20 eller 10. Allikevel så har man arbeidskolleger og man kommer inn i et sosialt fellesskap for de aller fleste. For det er jobber med flere ansatte. Det er så viktig.

Eilif Finnseth

Det er det. En av de tingene som er en viktig sak for oss i Unge funksjonshemmede, og som vi også hører fra flere som har funksjonsnedsettelse og ulike kroniske sykdommer. Det er en ting de kan være helt avhengig av, og det er jo BPA (Brukerstyrt Personlig Assistanse). BPA skal jo være et likestillingsverktøy. Vi har erfart at dagens ordning kanskje ikke aktivt praktiseres etter intensjon. Det er svært store forskjeller mellom kommunene. Dette betyr jo at muligheten for likestilling kan være avhengig av postnummeret ditt.

Er Fremskrittspartiet for en statlig styring av BPA tilbudet, eller vil dere egentlig at kommunene skal bestemme selv om de skal gi dette tilbudet?

Bård Hoksrud

Vi er veldig klar i Fremskrittspartiet på at vi ønsker en statlig ordning, fordi vi ser at det er store forskjeller nå. Vi klarte jo når vi satt i regjering og få lovfestet retten til BPA. Det vi dessverre ikke klarte å få til. Det var å legge definisjon på hva den skal være, og hva det skal inneholde. Nå er det helt opp til hver enkelt kommune. Så nå er det liksom 357 forskjellige løsninger, og da betyr o at det er tilfeldigheter som avgjør hvilken BPA ordning du får, og hvilke muligheter du da kan ha til for eksempel utdanning eller det å komme ut i arbeidslivet. Unge med funksjonsnedsettelse som ønsker å studere for eksempel, må i en annen kommune og får kjempeproblemer med hvordan man skal håndtere BPA løsningen.

Sånn skal det jo ikke være, og det hadde vært mye enklere, med en statlig ordning. Og så har det vært en likhet for alle. Så vil jo noen si at faren med det da er at det er ikke sikkert at man kanskje får like god ordning som man har andre steder, fordi noen er veldig på. De har

kanskje politikere. De har organisasjonene, som har vært veldig på for å få på plass en veldig god ordning. Uansett så tror jeg hvertfall et mer likhet ville vært bra og at ikke det er kommuneøkonomi som avgjør om hvilket tilbud du får og hvor godt eller dårlig det tilbudet er.

Eilif Finnseth

Jeg vil ta det litt videre med at du nevnte kommuneøkonomi og kommuner. Når kommuneøkonomien er presset, sånn det er over mange steder i Norge, så starter det ofte en offentlig diskurs, en samtale, hvor man alltid antyder at funksjonshemmede kan være faktisk for dyre for kommunene. Det kan gjøre slik at man ikke forventer å få sine rettigheter innfridd. Vi har sett at flere trekker frem for eksempel den "dyre yngrebølgen". Det var et tema i vår.

Noen har tatt til orde for å samordne helsetjenester. Omsorgsboliger kan bli kalt helsetun. I FRPs partiprogram står det at "personer med nedsatt funksjonshemmede skal så langt det er mulig å leve likestilte liv". Hva legger dere i det?

Bård Hoksrud

Nei, det legger vi for eksempel å se på boformer, altså sånn. Det er jo ofte kommunene som bygger boligene og får tilskudd fra staten. Det er jo ikke noe grunn til at fordi at man har en funksjonsnedsettelse så skal man liksom tvinges inn i en bolig som kommunen egentlig styrer og bestemmer over. Å ikke få mulighet til å kunne kjøpe den selv, og å få lov til å være med på den verdiveksten eller verdistigningen. Fordi man betaler jo husleie da, ikke sant? Og noen betaler ganske høy husleie i mange kommuner. Så det er jo noe av det vi tenker. At dette er unike mennesker som skal kunne få valgfrihet. Noen ønsker å bo i et i et opplegg hvor du er sammen med flere andre, og kanskje i en litt mer institusjonslignende setting, mens andre ønsker absolutt ikke det. Og da må vi prøve å legge til rette for det. Jeg så det var et svært oppslag nå for kort tid siden fra Vennesla, med 3 kompiser som hadde kjøpt leilighet sammen i et fellesskap der. Som synes det var helt fantastisk måte å bo på. Og jeg tenker jo at vi bør lage systemer og ordninger som gjør at det skal være mulig å kunne gjøre det på forskjellige måter, fordi det kan være at det er noen familier som tenker at "Okei, vi har lyst til å lage et fellesskap, hvor man kan få lov å bo sammen", fordi man har kanskje noe av de samme utfordringene, og har da kanskje i barndommen ja vært på skole sammen og gjort mye sammen.

Man kjenner hverandre godt. Mens for andre så vil det være feil og ikke det rette. Så jeg tenker at det er ingen grunn til at ikke man med en funksjonsnedsettelse skal ha de samme mulighetene til å kunne både kjøpe bolig og leve mest mulig likt som alle andre. Så skjønner jeg selvfølgelig at for kommunene kan det fort bli en økonomisk utfordring. Vi mener jo noe med at BPA ordningen. Vi ønsker at det skal være et likestillingsverktøy. Derfor er vi også veldig skeptisk når man ønsker å putte inn veldig mye helsetjenester, og at det ligger egentlig inn i helselovgivningen for det betyr at kommunene ofte setter disse 2 tingene sammen.

Så kan det være fornuftig at deler av det BPAen gjør kan være ting som er helserelatert, men da er det jo i tråd med det den brukeren som bestemmer at de synes dette er en fin måte og at det passer godt inn, men det må ikke bli sånn at man begynner å trekke fra BPA timer. Eller altså at man tar fra BPA fordi du får dette som helsehjelp av kommunen, og det er jo da vi er på ville veier igjen, så det er klare å finne den gode balansegangen.

Eilif Finnseth

Du nevnte det å kunne bestemme ting selv, og jeg lurte litt på det med unge på sykehjem. Siden du også er jo helsepolitisk talsperson for Fremskrittspartiet. Unge funksjonshemmede og FRP har jo kjempet side om side for at unge ikke skal kunne plasseres på omsorgsboliger som er tiltenkt eldre, mot deres vilje. Vi kom jo ganske langt. Nesten i mål, men så snudde det ja, helt på tampen. Hva skjer med det lovforslaget som ikke gikk gjennom, hvis Fremskrittspartiet havner i regjeringen i løpet av høsten?

Bård Hoksrud

Fremskrittspartiet er jo tydelig på at vi mener at alle som er under 50 år bør ikke bli plassert på et sykehjem mot sin vilje. Noen kan føle at det er en ålreit måte, og det blir gjort på en på en ålreit måte. Men, vi ønsker jo å løfte den opp igjen, og så vet vi at vi sliter litt med et par partier. Skal være ærlig på det, men jeg har holdt på å jobbe med denne saken her i over 30 år, og vi klarer altså ikke å løse det. Vi har ikke klart å løse det på de over 30 årene. Vi har liksom gitt klare meldinger til kommunene. Dette får dem ikke lov til å holde på med lengre. Man skal legge til rette.

Så kan man skjønne det, kanskje i en liten periode fordi man må bygge tilbud eller etablere et tilbud, at det kan hende en liten periode at man må være på en institusjon, men vi ser jo at det blir jo ikke en liten periode. Det blir et langsiktig perspektiv, og jeg tror de fleste vil tenke sånn at det er ikke noe ålreit i år ut og år inn og ha venner som kommer til et sykehjem når man er frisk person med en med funksjonsnedsettelse. Det handler litt om respekten og friheten.

Egentlig litt sånn omsorgen for person også, som jeg i hvert fall synes er viktig, og det er derfor jeg er så opptatt av at man skal altså ikke bli plassert på et sykehjem mot sin vilje. Fremskrittspartiet kommer til å kjempe for det. Men vi vet jo at det er noen motkrefter her. Vi trodde at de motkreftene var vi ferdig med, og så kommer de egentlig litt sånn i 12. time, og regjeringen snur og det ble jeg skikkelig skuffet over.

Eilif Finnseth

Så vi kan forvente at FRP i regjering vil bli en aktiv bidragsyter for å jobbe for at dette lovforslaget kommer opp igjen?

Bård Hoksrud

Jeg håper jo det. Også vet jo dere at det er vanskelig å love eller å garantere noe. Da må du ha over 50 %, men at vi er tydelige på dette har vi vært i alle år. Vi klarte også å få vår egen regjering til å komme et stykke på vei. Men så ser vi at det ikke fulgt opp når man liksom

prøver den snille veien. Vi har et ønske om dette og vi ber kommunen om å gjøre det. Da må man ha litt ris bak speilet, altså si at dette aksepterer vi ikke lenger. De får finne løsninger.

Eilif Finnseth

Du har jo nevnt flere saker om det med selvbestemmelse. Vi har jobbet på lag om flere saker. En sak som Unge funksjonshemmede står samlet med mange andre funksjonshemmede, ekspertgrupper og fagråd og 7 av 9 partier på Stortinget er å få CRPD inn som lov. Det er blitt foreslått at det skal legges frem av den sittende regjeringen, AP-regjeringen, i høst. Det er veldig spennende at med stortingsvalget som vil komme før dette blir fremmet, gjør jo så at man ikke vet om det er flertall. Siden det er så mange som vil ha CRPD i norsk lov, og det er jo da i menneskerettsloven. Og med liksom all den fagtyngden og alt det der, så er det interessant at Fremskrittspartiet er imot å få den inn. Dere og Høyre. Vil du forklare ståstedet til FRP om at dere er imot at CRPD skal inn i norsk lov?

Bård Hoksrud

Ja, veldig gjerne fordi for meg handler om at vi skal ha et lovverk i Norge. Som faktisk sørger for at vi blir likestilte, uavhengig om man er frisk eller har en funksjonsnedsettelse. Alle skal behandles på samme måte med respekt. Jeg sier liksom "kom til meg med der hvor loven ikke følges opp". Jeg vil ha sanksjoner i loven som gjør at dere ideelt ikke skjer noe. Jeg frykter at CRPD blir en liten, altså vi nå. Vi er veldig opptatt av å få det inn i lovverket, men heller ikke det vil ha betydning hvis man ikke har konsekvenser ved å ikke følge det. Og så er jo vi kritiske til at det er et overnasjonalt organ som skal bestemme dette. Så det er jo der mye av motstanden mot å implementere CRPD inn i norsk lov, fordi vi mener at vi skal gjøre det i Norge, men vi er veldig klare og tydelige på at vi tar imot innspill.

Vi skal være åpen for å få innspill til hvordan vi skal sørge for at vi har et lovverk som er veldig godt og sørger for den likestillingen og for at personer med nedsatt funksjonsevne skal ha de samme rettighetene som alle andre. At det skal være mest mulig likt. Vi er også villige til å diskutere og se på hvordan vi kan følge opp. Fordi vi ser alt for ofte, og det er jo som unge på sykehjem, rette eksempler på at det hjelper ikke å si at vi skal gjøre det og lage forskrifter. Vi kan til og med putte inn i låven. Men hvis ikke det får noen konsekvenser når kommunen for eksempel kan si at "ja, men vi har så store utfordringer. Vi har jo ikke noe økonomi. Vi har ikke den boligen, vi har ikke det tilrettelagte tilbudet. Derfor må vi bruke sykehjemmet". Det er jo noe av det som jeg og Fremskrittspartiet er opptatt av, at vi vil være mye mer på.

Vi skal ha et lovverk som nettopp sørger for at det er likestilling i dette landet her, og at vi har også et lovverk som kan følge opp med konsekvenser ved å ikke gjøre det. Jeg synes liksom et annet eksempel er dette at vi har vedtatt at vi skal ha universell utforming, og så klarer man etter det å kjøpe nye tog som ikke passer på perrongen. Det er ganske utrolig at det går an. At vi skal bruke mange milliarder kroner. Vi vet at det er en investering som det kommer til å ta mange år før vi skifter ut de togsettene, så hvis man ikke gjør det ordentlig med en gang, og så lenge det ikke er noen konsekvenser av å ikke bry seg. Ja, så finner man den billige løsningen istedenfor å finne den rette løsningen. Hvert fall på sikt, så mener jeg

den rette løsningen sannsynligvis blir billigere for samfunnet enn å drive og endre på disse plattformene rundt omkring for at togene skal kunne stoppe. Folk skal kunne ha sømmelige og en universell måte å komme av og på toget. Det samme har vi sett på buss, ikke sant?

Vi ser det på område etter område, og det er da jeg liksom tenker at det er mye viktigere å gjøre noe med det. Og det er derfor jeg føler at CRPD blir litt for noen partier en unnskyldning for å for å slippe å egentlig gjøre det vi må gjøre. Nemlig rydde opp i lovverket vårt og sørge for at det er sanksjonsmuligheter dersom man ikke gjør det.

Eilif Finnseth

For det er et par konvensjoner som, og jeg tror man er ganske universelt i enige om, har vært et gode for rettigheter for marginaliserte grupper. Det er jo eksempel barnekonvensjonen og kvinnekonvensjonen. Men så jeg skjønner at ståstedet til Fremskrittspartiet er nok mer at dere heller vil se på hvert enkelt lovbrudd eller utfordringer i lovsystemet enn å ta inn denne. Men dere er vel kanskje for at barnekonvensjonen, kvinnekonvensjon? De har jo medført mye bra.

Bård Hoksrud

De er jo vedtatt, og de har jo vært veldig bra. Men så har vi et litt sånt prinsipielt standpunkt at vi mener i utgangspunktet at ting bør vedtas i Norge, for det er i Norge vi har politikerne. Det er her vi må fatte beslutningene, og må ta ansvar for de beslutningene vi fatter. Så det er litt sånn prinsipielt, i tillegg til at jeg er opptatt av å gjerne bli utfordret på lovverket. På sanksjonsmidler. På hvordan vi faktisk kan sikre at det faktisk blir fulgt opp i lovverket vårt.

Men det aller viktigste er jo at det faktisk bare skjer uten at man egentlig må ha et strengt lovverk. Så burde man jo liksom, hvert fall med staten og det offentlige, så bør det være ganske enkelt å si at "når vi kjøper tog, så kjøper vi tog som er universelle, som passer plattformene våre og som gjør at for hver ting vi gjør sørger for å gjøre det universelle enda bedre". Så får vi bruke penger på å rydde opp i det som ikke er bra. Som har vært der i mange år. For det er jo mange utfordringer.

Det koster mye penger å gjøre det, men hvert fall for alt som er nytt, bør vi sørge for å følge opp det. Og så får det en konsekvens hvis de som kjøper togene ikke gjør det sånn at de skjønner at dette gjør de ikke en gang til. Det er bedre å gjøre det ordentlig med en gang. Så er det bakgrunnen vår. Også skjønner jeg og at vi har partifeller hos meg som er veldig opptatt av akkurat det med CRPD, men de ser også argumentene våre.

Eilif Finnseth

Du nevnte det med overformynderi. Det er det med at internasjonale aktører kanskje griper inn i Norge. Jeg tenkte på Norge som internasjonal aktør. Man ser jo i dag, og særlig etter den helgen som har vært, for vi tar dette opp på en mandag, at det har oppstått en ny krig i Midtøsten. Så har vi jo Ukraina og Russland krigen, krigen på Gazastripen, konflikter mellom India og Pakistan, Kongo, Sudan og en gigantisk flyktningestrøm. Det er 122 millioner flyktninger. Disse internasjonale krisene berører jo marginaliserte grupper som

funksjonshemmede og kroniske syke, kvinner og barn. Det skaper personer med funksjonsnedsettelse. Hvilken rolle er det Norge bør ta for å motarbeide alle disse krisene internasjonalt?

Bård Hoksrud

Jeg tror det er viktig at vi er aktører på de internasjonale arenaene, og det opplever jeg også at det er bred politisk konsensus i Norge om. Om deltakelsen vår. Det er noen nyanser og mindre ting, men i det store så er jo noe av det som er fint i Norge at vi er veldig enige om den internasjonale politikken, og at vi er på for å jobbe også for andre land. Kanskje følger opp der vi er gode. Da tenker jeg mer sann på personer med funksjonsnedsettelse og andre ting.

Så er det jo viktig at vi jobber aktivt for at andre land også skal bli det, men når det gjelder krig og de situasjonene der, så er det jo det å være med på de arenaene som er. Vi har jo gode kanaler som gjør at man kommer inn, kanskje til noen av de som det er viktig å snakke med da, for å prøve og påvirke. Og så er jo dette vanskelig nå for det man ser er at det veldig fast på, så det er veldig få som de egentlig lytter til da. Men det er jo en kjempestor bekymring.

Det som skjer, er at personer med funksjonsnedsettelse i de landene hvor det er full krig. Det er klart det er ganske heftig, og vi ser også i en del andre land. Jeg har vært i Moldova, og der er jo norske organisasjoner som er veldig aktive. Vi ser at hvis det er et engasjement her, og om man ønsker å bidra til å hjelpe til ute, så er det ganske mye enighet i det politiske Norge om utenrikspolitikk og hvordan vi fronter den da. Og så er det nyanser selvfølgelig sann det alltid skal være.

Eilif Finnseth

Ja, en av de nyansene er jo at en av de tiltakene som har hjulpet, og det har hjulpet folk til å unngå for eksempel sult eller sykdom eller hjelpe flyktninger til bedre liv. Det har jo vært bistand. I USA nå, så har det blitt kuttet veldig mye bistand. Det har jo truffet nesten all bistand. Det har jo truffet for eksempel FN ganske hardt. Hvis jeg har skjønt riktig, så kan Fremskrittspartiet være imot bruken av bistand. Eller dere har vel ikke ønsket 1 % BNP til bistand og sann. Kan du forklare hvordan dere vil bruke bistandspenger til å hjelpe flere?

Bård Hoksrud

Vi tror jo at bistandspengene bør i større grad kunne brukes i nærområdene, fordi det gir en mulighet til å kunne hjelpe mange flere for de samme pengene. Og det er jo litt sann, når man henter noen til Norge, så får de kanskje et veldig bra liv og det er jo bra, men for de samme pengene så kunne man kanskje hjulpet veldig mange. Og vi ser jo at det er ganske heftig i noen av flyktingleirene og noen andre steder, og i tillegg til at det å hjelpe i nærområdene kan jo også faktisk hjelpe landet rundt, som kanskje er i en vanskelig situasjon med mye fattigdom og sann. Det kan også gi noen ringvirkninger ved at du klarer å skape arbeidsplasser og du klarer å gi en god god hjelp til mange flere mennesker.

Så vi er mer tydelige på at vi ønsker å bidra i nærområdene, og at man der kan hjelpe mange flere da for de samme pengene. I tillegg så er jo litt av utfordringen at noen av disse organisasjonene er veldig tungrodd og byråkratiske. De kan bruke mye penger på organisasjon, så det er jo ofte noen diskusjoner om hvordan man skal bruke pengene på en smartere måte og at pengene faktisk kommer til de som trenger hjelpen.

Eilif Finnseth

Så dere er kanskje, bare så jeg skjønner det, egentlig ikke så for kutt, men heller å bruke penger på annen måte?

Bård Hoksrud

Bruke penger på en annen måte, men vi har jo også sagt at målet til FN, eller det landet er bedt om er jo 0,7% av BNP. Så vi har jo sagt før at Norge er jo på over 1%, og vi har jo sagt at vi mener at vi skal ligge på det nivået som FN da har uttrykt og bedt oss om å levere på 0,7. Vi foreslår noen kutt på bistand også, men vi mener også at det er ganske mange store deler av dette her hvor det er mulig å gjøre en del grep, for det er veldig mye direktører og veldig topptungt en del av dette her. Så ser vi at det er litt utfordrende med FN at når man har alle land med, så gjør det også at organisasjonen ikke alltid klarer å være like effektiv. For det er jo noen land som kan sette foten ned og si at "dette bryr vi oss ikke om". Så, ja en kan bli litt handlingslammet på grunn av det, og spesielt når det er krig og et av de landene som kan sette foten ned er i krig med et annet land, ikke sant? Som med Russland og Ukraina, så er det vanskelig. Jeg sitter jo selv i noe som heter OSSE-parlamentarikerforsamling, hvor det er parlamentarikere fra 57 land. Hvor både Russland og USA og Ukraina er med. Nå er jo ikke Russland med lenger.

De har jo selv valgt å ikke bli med, men de har jo bidratt med ganske mye økonomi inn til organisasjon, og det gjør jo at arbeidet blir svekket selvfølgelig. Dette er en organisasjon som ingen kan kaste oss ut, og det er jo egentlig Helsinki erklæringen som er 50 år gammel, som handler om handelen mellom land og frihet og det der, som er liksom det stikk motsatt av der vi står nå. Så vi har mange av de dilemmaer som vi står midt oppi nå, som er kjempevanskelig. Og så må man også selvfølgelig tenke at det er mange viktige saker her hjemme, også i valgkampen, som betyr mye for mange.

Eilif Finnseth

Så klart. Jeg vil avslutte med et litt sånt overordnet spørsmål. Vi har gått gjennom flere temaer som viser til barrierene i samfunnet. Vi har pratet om barrierer for deltakelse i valget som vi ser både unge og unge funksjonshemmede kan oppleve. Ja, du har nevnt arbeidsplasser. Vi har pratet om sykehjem. Vi har dekket en del viktige ting, men et rent sånt valgspørsmål er. Hvis det er en ung velger som går til valgurnen 8. September.

Hen vil stemme på et parti som vil fjerne barrierer for deltakelse i samfunnet, gjøre liksom fellesskapet mer inkluderende og kanskje mer mangfoldig, hvorfor skal hen vurdere å stemme på Fremskrittspartiet i år?

Bård Hoksrud

Det er jo fordi at vi er veldig tydelig på at vi ønsker å sørge for at, som vi har pratet om, BPA ordningen skal bli statlig. Vi skal sørge for at man får hjelp. Vi ser på hvordan å tilrettelegge i forhold til arbeidsplasser. Det å komme seg til jobb, ikke sant? TT-ordningen. Jeg sittet i 20 år på Stortinget, og vi har presset på for å få det til å bli en nasjonal ordning. Men det har jo vært kjempevanskelig å få til. Så det er jo liksom disse sakene her som er det viktige, og så er vi veldig opptatt av dette med lavterskeltilbud, spesielt innenfor ruspsykiatri. Da må vi både ha kommunale tilbud, men vi må også se på mere døgnplasser og behandlingsrom. Rehabilitering mener jeg er et av de områdene som vi ikke har vært innom, men som

Fremskrittspartiet er veldig tydelig på at vi ønsker å ha det statlig, altså at sykehusene skal drive også med spesialisert rehabilitering. Det er så mye kompetanse som er bygd opp der. Og når man da skal rive det ned og flytte det ut til kommunene, så tror jeg mange unge med en nedsatt funksjonsevne og som har en funksjonsnedsettelse, men også andre som som opplever en sykdom, og trenger rehabiliteringstilbud vil ikke få det når det er kommunalt. Det er 357 som skal klare å legge til rette for dette tilbudet her. Det bekymrer meg veldig, og du kan være helt trygg på at FRP ønsker å kjempe for at vi fortsatt skal ha disse spesialiserte tilbudene.

De ideelle og private som i dag leverer veldig gode tjenestetilbud. MS er et av de områdene. Du har modum bad. Du har du har Vikersund bad som leverer veldig viktige tilbud som gjør faktisk at mange kan gjøre det. Vi sier alle at vi må jobbe for å få flere til å stå i jobb. Dette er kjempeviktig fordi rehabilitering gjør jo for noen at etter 3 til 4 uker, eller kanskje bare 14 dager på rehabilitering så klarer du å stå i arbeidslivet i mange måneder. Og hvis man ikke får det tilbudet, og det ikke er godt nok, så havner du på utsida i arbeidslivet. Da kommer fort ensomheten. Da kommer fort utenforskapet. Hvis vi bare bruker masse penger på å ha gode tilbud til de som trenger rehabilitering, enten i en kort periode eller lengre periode for å kunne få leve mer likt som alle andre, og det er kjempeviktig. Jeg håper at det er grunner til å stemme på oss.

Det ble masse, når jeg skulle prøve å være kort, men det handler jo om det. Det handler om at vi ønsker at alle skal få valgfriheten til å kunne få velge og bestemme over eget liv, og at en skal få god omsorg når man trenger det. Det handler om at folk skal ha best mulig liv og få lov til å leve sine liv. Alle er unike. Og det er også viktig å ha med.

Eilif Finnseth

Det er en fin måte å avslutte dette på. Lykke til i stortingsvalget!

Bård Hoksrud

Tusen takk for hyggelig samtale. Mange takk.